

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Obdo/41/2024
Identifikačné číslo spisu:	6119315198
Dátum vydania rozhodnutia:	23.07.2026
Meno a priezvisko:	JUDr. Jaroslava Fúrová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2026:6119315198.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jaroslavy Fúrovej a členiek senátu JUDr. Kataríny Pramukovej a JUDr. Andrey Sedlačkovej v spore žalobcu: W. U., narodený X. L. XXXX, O., IČO: 41 719 093 (ukončená podnikateľská činnosť), zast. JUDr. Peter Schmidl, advokát, Borský Svätý Jur 774, IČO: 40 227 618, proti žalovanému: W. I., narodený XX. O. XXXX, M. XX, IČO: 46 610 952 (ukončená podnikateľská činnosť), zast. Mgr. Marian Hrbáň, advokát, Jelačičova 1, Bratislava, IČO: 42 179 777, o zaplatenie 20 432,20 eura s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Malacky pod sp. zn. 10Cb/73/2019, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 13. marca 2024 č. k. 3Cob/27/2023-340, týmto

rozhodol:

- I. Dovolanie o d m i e t a .
- II. Žalovanému n e p r i z n á v a náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 18. augusta 2022 č. k. 10Cb/73/2019-184 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) žalobu zamietol a žalovanému priznal nárok na náhradu trov konania v plnom rozsahu. Strany sporu uzatvorili v roku 2018 zmluvu s náležitosťami zmluvy o dielo podľa § 631 Občianskeho zákonníka, na základe ktorej žalobca ako zhotoviteľ diela mal vyhotoviť pre žalovaného ako objednávateľa nadstavbu určitého rodinného domu. Dohoda o predmete diela zahŕňala aj odstránenie pôvodnej strechy a vyhotovenie priečok, pričom strany sporu si dohodli cenu za dielo odhadom vo výške 25 000 eura. Žalobca si v konaní uplatnil nárok na zaplatenie sumy 20 432,20 eura, ktorý je doplatkom ceny za „dodanie tovaru a služieb podľa opisu na faktúre č. 12019“ vystavenej na sumu 45 432,20 eura. Žalovaný totiž už zaplatil 25 000 eura. Uplatnený nárok súd prvej inštancie posúdil ako nárok na zaplatenie prekročenia odhadovanej ceny podľa § 636 Občianskeho zákonníka. Súd prvej inštancie dospel k záveru, že taký nárok mu nepatrí, pretože v danom prípade išlo o podstatné prekročenie ceny, na čo žalobca neupozornil žalovaného a ani mu neoznámil novourčenú cenu (odsek 42. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie).

2. Žalobca podal proti rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie, o ktorom rozhodol Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 13. marca 2024 č. k. 3Cob/27/2023-340 (ďalej len

„napadnutý rozsudok“). Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanému priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu. Odvolací súd sa stotožnil so záverom súdu prvej inštancie, že nárok na zaplatenie rozdielu ceny dojednanej odhadom žalobcovi nepatrí, keď podmienky podľa § 636 Občianskeho zákonníka neboli splnené (odsek 25. a 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku).

3. Proti napadnutému rozsudku v časti jeho potvrdzujúceho výroku podal žalobca dovolanie, ktorým sa domáha zrušenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Žalobca výslovne odôvodňuje dovolanie dovolacím dôvodom podľa § 431 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) v spojení s § 420 písm. f) CSP. Žalobca namieta, že súdy nižšieho stupňa rozhodli právne nesprávne o platnosti odstúpenia od zmluvy zo strany žalovaného, čím odňali žalobcovi právo na spravodlivý proces. V konaní nebolo dostatočne preukázané odstúpenie od zmluvy a ani to, či boli splnené podmienky pre platné odstúpenie. S prihliadnutím na to, že skutočnosti, ktoré nie sú protistranou v konaní rozporované, považujú sa za nesporné, v tomto prípade by tak nespornou skutočnosťou bolo, že žalovaný uplatnil právo odstúpiť od zmluvy, a to v zmysle § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka, teda z dôvodu, že dielo nebolo vykonané v dohodnutom čase. Sporným je, či žalovaný splnil podmienky na platné odstúpenie od zmluvy v zmysle § 642 Občianskeho zákonníka. Týmto sa však súdy nižšieho stupňa nezaoberali. Rozhodnutia súdov nižšieho stupňa pritom záviseli od vyriešenia právnej otázky, či došlo k platnému odstúpeniu od zmluvy zo strany žalovaného a odpadnutiu povinnosti zaplatiť za poskytnutú službu novourčenú sumu. Žalobca na záver príslušnej námietky zhrnul, že ak nedošlo k platnému odstúpeniu od zmluvy, zmluvný vzťah naďalej trval, pričom žalovaný neodstúpil od zmluvy ani podľa § 636 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je povinný s ohľadom na § 636 ods. 3 Občianskeho zákonníka zaplatiť novourčenú vyššiu cenu. Žalobca v dovolaní tvrdí, že po vykonaní demontáže strechy a vybetónovaní múrikov doručil žalovanému papier s nacením materiálu a prác s novourčenou cenou 39 000 eura, z ktorého vyvodzuje, že si splnil povinnosti podľa § 636 ods. 1 Občianskeho zákonníka, keď žalovaného upozornil na zmenu, upozornenie uskutočnil písomne a v upozornení oznámil novourčenú cenu.

4. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP), po zistení, že dovolanie podala včas (§ 427 CSP) strana sporu, v neprospech ktorej bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpená advokátom (§ 429 ods. 1 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP) dospel k záveru, že tento mimoriadny opravný prostriedok žalobcu treba odmietnuť [§ 447 písm. c) CSP].

5. Podľa § 447 písm. c) CSP, dovolací súd odmietne dovolanie, ak smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné.

6. Najvyšší súd má za to, že je potrebné rozlišovať medzi tým, či došlo k určitému správaniu, ktorým sa uplatnilo právo odstúpiť od zmluvy a tým, či takéto správanie je platným odstúpením od zmluvy. Otázka samotného správania je skutkovou otázkou, no či takéto správanie je platným odstúpením od zmluvy je otázkou právnou [III. ÚS 61/2022 (15/2022)]. Podľa žalobcu práve od vyriešenia danej právnej otázky záviseli (resp. mali závisieť) rozhodnutia súdov nižšieho stupňa, avšak súdy sa ňou nezaoberali.

7. V tomto prípade však najvyšší súd nemôže pristúpiť k skúmaniu, či je námietka podstatná a následne dospieť k záveru o prípustnosti a prípadnej dôvodnosti dovolania. Žalobca totiž mohol príslušnú námietku uplatniť už v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie, no neurobil tak. Najvyšší súd však nie je v dovolacom konaní súdom tretej inštancie s právomocou na podklade podaného dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku poskytovať súdnu ochranu pre akúkoľvek nesprávnosť súdneho rozhodnutia (1Cdo/71/2018). V prípade, že ide o nesprávnosť, ktorú bolo s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu možné namietat' už v odvolacom konaní a dovolateľ tak neurobil, najvyšší súd nemôže pristúpiť k prieskumu takej námietky v dovolacom konaní. V opačnom prípade by preskúmaval rozhodnutie súdu prvej inštancie, čo je však na podklade odvolania vecou odvolacieho súdu (7Cdo/144/2021 a 7Cdo/224/2020).

8. Posudzujúc odôvodnenia rozhodnutí súdov nižšieho stupňa vo vzájomnej súvislosti (II. ÚS 78/05, III.

ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08) najvyšší súd dospel k záveru, že súdy nebrali pri svojom rozhodovaní do úvahy, že k odstúpeniu od zmluvy vôbec došlo, a to platne podľa § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka (bez ohľadu na to, že konštatovali, že k odstúpeniu od zmluvy došlo a že toto je platné - na tom nezaložili rozhodnutia). Rozhodnutia sú totiž založené na právnom závere, že podmienky pre vznik nároku na zaplatenie prekročenia odhadovanej ceny podľa § 636 Občianskeho zákonníka neboli splnené. Nič nebránilo žalobcovi, aby už v odvolaní namietal také nesprávne právne posúdenie veci, ktoré by spočívalo práve v nepoužití príslušných ustanovení Občianskeho zákonníka o odstúpení od zmluvy a nadväzujúc na účinky odstúpenia aj ustanovení o vzájomnom vyporiadaní zmluvných strán. Žalobca dospel k záveru, že v tomto prípade nie sú dôvody na odstúpenie od zmluvy podľa § 642 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Napriek tomu, že poukazuje na potrebu vyriešenia otázky platnosti odstúpenia od zmluvy, žalobca usudzuje, že mu pre neplatnosť odstúpenia od zmluvy patrí nárok na novourčenú zvýšenú cenu podľa § 636 ods. 3 Občianskeho zákonníka. Teda bez ohľadu na tvrdenú potrebu vysporiadania sa s platnosťou odstúpenia od zmluvy, žalobca nespochybňuje použitie § 636 Občianskeho zákonníka ako takého. Žalobca len dospel k opačnému záveru.

9. Žalobca v ostatnom obsahu dovolania uvádza skutkové tvrdenie, z ktorého vyvodzuje, že si splnil povinnosti podľa § 636 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Skutočnosti vyplývajúce zo skutkového tvrdenia však nie sú súčasťou skutkového stavu zisteného súdmi nižšieho stupňa, a to, že by žalobca upozornil žalovaného na podstatné prekročenie ceny a že mu oznámil novourčenú cenu. Žalobca takýmto predkladaním vlastných predstáv o skutkovom stave veci len nepriamo spochybňuje primárne skutkové závery súdov nižšieho stupňa, čo však nie je dostatočné pre dovolací prieskum (IV. ÚS 253/2025, I. ÚS 84/2023). Otázka skutkových zistení môže byť predmetom dovolacieho konania, ak hodnoteniu dôkazov, skutkových tvrdení alebo iných skutočností, ktoré nepodliehajú dokazovaniu možno pripísať atribút arbitrárnosti (II. ÚS 279/2021, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06, I. ÚS 200/2012 a III. ÚS 104/2022). Žalobca však neformuluje konkrétne a jasne neuvádza okolnosti, na podklade ktorých by bolo možné napadnutému rozsudku aj v spojení s rozsudkom súdu prvej inštancie pripísať takýto atribút [I. ÚS 275/2019 (45/2019)]. Ak by najvyšší súd vyhľadával konkrétne nedostatky, ktoré by zakladali arbitrárnosť napadnutého rozsudku, dotváral by tak námietku žalobcu na úkor žalovaného, čím by postupoval v rozpore s CSP. Najvyšší súd pre úplnosť uvádza, že žalobca nemá právo, aby sa súd s jeho názormi stotožnil (IV. ÚS 22/04), pričom súčasťou práva na spravodlivý proces nie je, aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (I. ÚS 50/04).

10. Vzhľadom na vyššie uvedené najvyšší súd konštatuje neprípustnosť dovolania, a to v intenciách § 420 písm. f) CSP, na základe čoho dovolanie odmietol podľa § 447 písm. c) CSP.

11. Žalovaný sa k dovolaniu vyjadril 19. septembra 2024, teda po uplynutí lehoty (15 dní) určenej súdom vo výzve na vyjadrenie sa k dovolaniu. Posledný deň lehoty pripadol na 12. september 2024. Na takto neskôr podané vyjadrenie najvyšší súd neprihliadol (§ 436 ods. 3 CSP). V dovolacom konaní bol žalovaný ďalej pasívny, žiadne trovy dovolacieho konania mu tak nevznikli. Najvyšší súd preto napriek úspechu žalovaného v dovolacom konaní rozhodol o náhrade jeho trov tak, že mu žiadnu nepriznal [7Cdo/14/2018 (R 72/2018)].

12. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.